

GLAS NARODA

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 46.

Ljubljana, torek 25. februarja 1936

Leto II.

Kar pišeš v blato Nila, to žejnim v puščavi nič ne koristi.
Abesinski pregovor.

Dnevna pratika

Torek, 25. februarja 1936. Katoličani: Pust, Matija. Pravoslavni: 12. februarja, Meletija.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Sušnik, Marijin trg 5; Kuralt, Gosposvetska cesta 10; Bohinec, Cesta 29, oktobra 31.

Vreme

Jugoslavija: Oblačno in deževno po vsej kraljevini. Sneži v okolici Kalinovika (Sarajevo). Zmerna košava v Podonavju. Temperatura se je zvišala. Kalinovik +1 C, Šibenik +16 C. Napoved za danes: Hladno po vsej kraljevini, z dežjem v večji vzhodni polovici in v severnih krajih. Snežilo bo mogoče na severozapadnem delu in planinah. Slabše razvedritve v zapadnih krajih. Temperatura bo padla. — Sonce vzhaja 6.25, zahaja 17.18.

Dunajska napoved: Spremenljivo in milo vreme.

Gledališče

D r a m a.

Začetek ob 20. uri.

Torek 25. februarja ob 16. uri: Vesela božja pot. Izven. Cene od 14 Din navzdol.

Ob 21. uri: Pesem s ceste. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Sreda 26. februarja: Družinski oče. Premiera. Red Sreda.

O p e r a.

Torek 25. februarja ob 20. uri: Apropoz, kaj dela Andula? Izven. Znižane cene.

Sreda 26. februarja: Saloma. Red A.

Radio Ljubljana

Torek, 25. februarja. 11: Mali harmonikarji, prof. Rančigaj, 12: Vesele slovenske pesmice, plosče, 12.45: poročila, 13: čas, poročila, 13.15: Slovenski narodni napevi, 14: vreme, borza, 18: Za smeh in dobro voljo, plošče, 18.40: Filozofija združnega gospodarstva, dr. France Veber, 19: poročila, 19.30: Narodna ura: Slavko Osterc, predava o modernem slovenski glasu, 20: Omenjsko ženitovanje, 21.15: Koncert vesele glasbe, 22.15: Za židano voljo in pustni večer.

Borza

Za 25. februar

Današnja	povprečna	vrednost
	tujega denarja	
1 hol. goldinar		Dinarjev
1 nemška marka		29.66
1 belga		17.55
1 šv. frank		7.35
1 ang. funt		14.27
1 am. dolar		215.65
1 fr. frank		42.99
1 Kč		2.88
		1.81
V privatnem kliringu		
1 avst. šiling		9.65
1 nemška marka		14.40
1 angl. funt		251.00

Vaša usoda in značaj, če ste rojeni v „Ribah“ — Smrt ju je rešila — Samomorilec izdal zločinko — Roparski poglavar na varnem — Nesmrtnost in večnost — Nov kader zločincev — 39 stavcev toži ...

Novi boji v Tembijenu

Asmara, 24. febr. T. O. poroča: Pri bojih ob reki Tekaze so italijanske čete na nekaterih mestih prodrle in takoj zasedle zavzete abesinske postojanke. Vendar so čete rasa Imra na mnogih mestih vzdržale napad italijanskih čet, ki spadajo pod poveljstvo generala Santinija. Radi nujne potrebe, da se ojačijo italijanske pozicije, so bile poslani nove čete proti Abbi-Addi. General Santini ima nalogo, da prežene abesinske oddelke z zapadnega dela Tembijena, da bi na tak način obdržal ravno bojno linijo, ki bi Abesincem onemogočila vsak vpad z boka. Prvi armadni zbor, ki prodira južno Makale, se nahaja od Amba Aladža samo še 16 milj. Italijanska artiljerija prodira istočasno z vojsko, tako da italijanske čete obvladajo vso dolino Maj-Mešik. Italijanski letalci delajo še vedno izvidniške polete in fotografirajo razne važne abesinske postojanke pri Amba Aladži in po Tembijenu.

Reorganizacija abesinske armade

Dopisnik T. O. poroča iz Addis Abebe, da je reorganizacija abesinske vojske na južnem bojišču končana. Jugozapadno od verige velikih jezer poveljuje abesinski vojski ras Makonen. Ta vojska šteje okoli 30.000 mož. 20.000 mož, ki so reorganizirani iz armade rasa Deste, se nahaja pod poveljstvom dedžasmača Bajene Merda, bivšega ministra financ. Ta vojska tvori jedro in je najboljša in najmodernejša oborožena. Njen center se nahaja v sektorju med Ganale Doria in Webi Gestro. Položaj v Ogadeni brani ras Nasibu, ki poveljuje okoli 70.000 možem.

Dopisnik T. O. poroča, da da-

našnji abesinski komunike pravi, da se vojska generala Grazianija v sektorju Negeli bori z mnogimi težkočami. Nastopalo tudi številni primeri obolenja italijanskih vojakov za malarijo. Radi tega se vojska generala Grazianija počasi manjša. Tako je v zadnjih par dneh moralo oditi 150 obolelih malaričnih vojakov proti Dolu in dalje v Mogadiš. Tudi sveže pitne vode ni v izobilju. Zelo naporno je potovanje novih čet, ki prihajajo v Negeli kot ojačenja. V Dolo morajo z avtomobilskimi transporti dovažati svežo vodo iz Mogadiša in druge potrebščine. Razdalja med Dolom in Mogadišom je 450 milj.

Brodolomca: V Newyork se peljete! Vraga, tja pa nisva bila namenjena, ali ne bi obrnili? Naša ladja je plula proti Marseju

Pred Edenovim govorom

London, 24. febr. Javnost z vso nestrpnostjo pričakuje debato, ki se bo vršila danes v spodnjem domu glede vprašanja sankcij in vprašanje o ojačenju državne obrambe. Uradni govor Edena, ministra za zunanjo politiko, se pričakuje z velikim zanimanjem. Eden se bo odločno postavil na stališče, da se morajo poostriiti sankcije v smislu pakte DN in da ima vlade nalogo, da to izvede. V Ženevi so mnenja, da bo Anglije podvzela radi novega položaja na frontah v Abesiniji veliko bolj energične in dalekosežnejše ukrepe, kot jih je bilo pričakovati pred desetimi dnevi.

Nov tip aviona

London, 24. febr. V zrakoplovnem ministrstvu proučavajo novi vojni avion, katerega model razvija fantastično brzino od 640 km na uro. Avion bo oborožen z dvema topovoma po 20 mm.

Nacisti na Poljskem

Varšava, 24. febr. Iz Katovic je dosedaj pobegnilo v Nemčijo okoli 400 članov tajne organizacije narodo - socialistične stranke, ki so vršili propagando na Poljskem. To organizacijo so oblasti razkrile pred kratkim. Preko meje še

naprej beže razni sumljivi elementi.

Göring se je vrnil

Varšava, 24. febr. Pruski ministrski predsednik general Göring je odpotoval s svojim spremstvom v Berlin.

Pomorska konferenca

London, 24. febr. Na pomorski konferenci je prišlo do sporazuma glede tonaže. Maksimalna meja tonaže iznaša po tem sporazumu 8000 ton, to je za 2000 ton manj, kot je bilo določeno po prejšnjem dogovoru.

Naj bo lepo, naj bo grdo, zgori pač včasih se tako.

da avto sredi vseh brzlin se spomni časov iz davnin,

tako v nekdanjost se zazrič, da ga premakne le — klusč.

Dnevna kronika

— Izlet na Dunaj za 290 Din s posebnim vlakom bo od 7. do 12. marca. Ogled velesejma. — Prijavite se takoj pri »Putniku« v Ljubljani za Nebotičnikom!

— Premestitve. Iz Mokronoga je bil premeščen v Cerklje ob Krki zašlužni sokolski in prosvetni pionir šolski upravitelj Herbst Pavel. Na njegovo mesto je bil imenovan g. Gregore iz Toplice pri Novem mestu.

— Ljutomerski vinski sejem bo letos nudil mnogovrstne vzorce vina. Razstavljene bodo tudi vse vinogradniške potrebščine. Trdke, ki žele razstaviti, naj pošljejo svoje vzorce vsaj do 2. marca, ker bo sejem odprt 3. marca ob 9. uri. Dopise in vzorce sprejema mestna občina Ljutomer.

— Poroka. V nedeljo sta se poročila v Ljubljani g. Strojnik Anton, pravni referent pokojniškega zavoda, ter gđc. Matilda Dolenc, učiteljica iz Ljubljane. Mlademu paru mnogo sreče!

— Rejci malih živali so zborovali v Kmetijski zbornici. Anketo je vodil ing. Muri ter izjavil, da banovina ne more vplivati na razvoj ene ali druge organizacije. V imenu Zivalice je govoril učitelj Pajk. Razvila se je debata v duhu, da naj ostane Zivalica nekaka osrednja organizacija, druge naj bodo pa le nekake lokalne, podrejene organizacije. Sejo je zaključil tudi ing. Muri z željo, da naj bo ta sestanek korak k zblizanju spruh organizacij.

— Ljubljanka ni karsibodi. Jeseni so zgradili precej močan jez na Ljubljanki ob izlivu Gradaščice. Deževje zadnjih dni je pa tudi ta jez omajalo ter porušilo, tako da se bodo z graditvijo novega jeza delj časa zamudili ter je zopet delo za nekaj časa zaostalo v strugi.

— Zobni tehnik tudi protestirajo. Nesamostojni zobni tehnik, ki bijejo precej hude boje za svoje pravice, so v nedeljo priredili protestno zborovanje v dvorani OUZD. Odlok ministrstva socialne politike je v navzkrižju z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o zdravniških specialistih. Ministrstvo jim je določilo posebne izpite, sklenili pa so, da se teh izpitov ne udeležijo! Korporativno so odšli na bansko upravo, da se prijavijo v sprejem pri banu. Ker je bil pa v privatnem stanovanju, so odšli domov, pa tudi tukaj niso bili sprejeti. Napovedali so zato ponovno uraden obisk v torek na banovini.

— Izredni občni zbor društva likovnih umetnikov bo v soboto 29. februarja ob 20. v restavraciji »Slon«.

— Tovariši bojevniki! V četrtek 27. februarja t. l. obhajamo obletnico smrti našega velikega sobojevnika in sotrpina blagopokojnega tovariša Bonača Franca, ki je bil vedno pripravljen in se tudi vedno trudil lajšati gorje pravega bojevnika na fronti, kakor je tudi bil vedno tolažnik zaostalih sirot in vdov. Da vsaj nekoliko počastimo spomin našega velikega tovariša, Vas Zveza bojevnikov poziva, da se udeležite v četrtek 27. t. m. ob 7. žalne sv. maše v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Zveza bojevnikov.

39 stavcev toži

Ljubljana, 24. febr.

Pred tedni smo že kratko omenili, da teče velika tožba stavcev Narodne tiskarne proti Narodni tiskarni, ki jo 39 stavcev toži za skupno svoto okrog 100.000 Din. Stavci tožijo, da jih je Narodna tiskarna lani 30. junija izprla in zahtevala odškodnino, ki jim gre po pogodbi o 14 dnevnem odpovednem roku. Odpušeni stavci tudi niso izrabili po kolektivni pogodbi zagotovljenega dopusta in zato zahtevajo odškodnino za najmanj polovico dopusta, a naposled zahtevajo tudi plačilo prekočasnega dela. Samo za primer navačamo le eno tožbo, ki zahteva za 3 sobotne ure 355 Din, za 7 nadur 157 Din itd.

Zaradi teh 39 tožb se je pri obrtnem sodišču že minuli ponedeljek pričela glavna razprava, ki je trajala ves dan in so bile zaslišane priče, ki zastopajo toženo Narodno tiskarno. Poleg ravnatelja in faktorja tiskarne je bil zaslišan tudi šefurednik listov konzorcija »Jutra« Stanko Virant, korektor in dva vratarja i. dr. Ker je bila pa razpravna dvorana obrtnega sodišča premajhna za vse poslušalstvo, se je davj razprava nadaljevala v znani dvorani št. 79.

Št. 79. je popolnoma zasedena, da je polna tudi klop za priče in novinarska klop. Predvsem so tu tožniki ter njih tovariši, a tudi nekaj tovarišic je vmes. Tudi nekaj upokojenih tiskarnskih uslužbencev se zanima za razpravo, edino stalnih gostov št. 79. ni, ker ob ponedeljkih ni kazenski hrazprav. Kakor poslušalci pravijo, je

udeležba polnoštevilna

Razpravo vodi predsednik s. o. s. dr. Avsec, s strani delodajalcev je za prisednika ravnatelj Jugoslovanske tiskarne Karel Čeč, s strani delojemalcev pa stavec Blaznikove tiskarne Vili Vlahovič. Na prostor drž. tožilca je sedel zastopnik Nar. Tiskarne, urednik Seunig, poleg njega pa novinar Vladimir Regally za liste, ki izhajajo v Nar. tiskarni. Na prostoru za zagovornike pa sedita predsednik Saveza graf. radnika Jugosl., sekcije Ljubljana Kosem in odvetnik dr. Ressmann iz Maribora, ki se za razpravo zanima kot specialist za take zadeve.

Prvi je bil danes zaslišan predsednik društva tiskarnarjev Hrovatin, ki je vodil pogajanja med to organizacijo tiskarn in med organizacijo grafičnega delavstva, za njim sa pa prišli na vrsto tajnik Saveza gr. rad. Jugosl. Preds. dr. Avsec je takoj opozoril poslušalce, naj ne motijo razprave, prav tako naj bodo pa tdi priče kratke, ker bi razpravo rad zaključil s sodbo že danes vsaj do 16., saj so stavci sami prosili za hitro razpravljanje, ker z razpravami gube zaslužek, obenem ima pa tudi ob 16. sami važno sejo.

Že pri prvih dveh pričah se je pokazalo, da danes najbrž še ne bo sodbe, ki proti njej ni

nobene pritožbe

na kako višjo instanco

Graf. delavstvo je s tiskarnami imelo kolektivno pogodbo, ki je potekla lani zadnjega junija opolnoči. Že prve dni junija so se pričela pogajanja za novo pogodbo, ko je delavstvo zahtevalo podaljšanje tarifne pogodbe za 5 let, tiskarne so jo bile voline podaljšati samo za eno leto. Priča Hrovatin je izjavil, da so stavci v Nar. tiskarni kmalu s pasivno resistenco pričeli ogrožati izhajanje listov, vendar so pa stavci rekli, da delajo normalno po predpisih pogodbe. Tudi sedaj vsi tožniki trde, da niso delali pasivne resistence. Predsednik Hrovatin je zato s tajnikom Društva tiskarnarjev šel sam v Nar. tiskarno, kjer je ugotovil, da je nekaj stavcev napravilo kor-maj polovico normalnega dela in je zato tiskarna imela večje stroške z listi zaradi zamud vlakov in je liste morala razpošiljati z avtomobili. Ob evharističnem kongresu so pa stavci odklonili delo na praznike in s tem onemogočili, da bi listi izšli. Njih zastopniki so rekli, da je pogodba potekla že z zadnjim delovnim dnem, in so listi izšli samo še na Vidov dan zjutraj, tiskarne so bile pa na stališču, da pogodba ugasne šele s koncem meseca, ker tarifna pogodba natanko vse določa glede dela o praznikih.

Predsednik Kosem je tem izjavam ugovarjal, češ, da se je Nar. tiskarna že vse leto pripravljala in učila laike strojnega stavljanja. Prislednik Čeč je pa ugotovil, da je v tiskarni Čemažar z dovoljenjem Saveza graf. radnika tudi na praznik delal en organiziran litografski strojnik, čeprav je že Savez tiskarnam jamčil, da ne bodo delali nikjer. Tajnik Saveza Strukej je povedal, da je bilo delavstvo pripravljeno delati tudi ob praznika, če se pogajanja zaključijo vsaj pred njima. V Jugoslovansko tiskarno so proti odločitvi Saveza šli na delo 4 organizirani stavci iz svoje političnega prepričanja, vendar je pa 2 stavca pregovoril, da sta se pokorila sklepu in zapustila delo.

V nedeljo 30. junija zvečer je pred Nar. tiskarno prišlo 6 za ponedeljsko »Jutro« potrebnih delavcev, a niso jih pustili k delu. Tako tudi 1. in 2. julija zjutraj vratar ni hotel odpreti zaklenjenih vrat Nar. tiskarne. In vsaki strani je policija stražila poslopje, stavcev je bilo pa tudi vedno nekaj pred tiskarno, da bi bili šli delat, če bi jim pustili notri.

V glavnem gre pri tožbi za to, če Nar. tiskarna res ni dovolila delavcem vstopa in jih je torej izprla, čeprav je bilo delavstvo pripravljeno delati in ni stavkalo.

Tožena Nar. tiskarna trdi, da delavstvo ni hotelo delati, in navaja, da je celo na prav zanimiv način nekega strojnika zadrževala

Ugrabljenje strojnika

Za dokaz te trditve Nar. tiskarna navaja, da sta dva stavca dobila posebno podporo in z njo je stavec Z. odpeljal strojnika G. v Kranj popivat. Tretji dan je v Kranj prišel drugi stavec U. za »Ablös« in res zamenjal prvega. Ta je pa strojnika najprej peljal v Ljubljano, nato pa spet z avtomobilom v

Leše pri Trzinu k strojnikovemu svaku. Svak se je spremljevalcu zavezal s častno besedo, da strojnika ne pusti v Ljubljano, toda strojnik je bil arestantovske vloge že sit, se skregal s svakom in se šel ponuditi Nar. tiskarni, kjer je bil tudi takoj sprejet na delo.

Po zaslišanju je predsednik s. o. s. dr. Avsec zaključil obravnavo in naznanil, da bo sodba sporočena pismeno.

Beseda dneva

Govorim prevzetnikom: Nikar se ne ponašajte in krivičnikom: Ne dvigajte rogov! Ne dvigajte visoko rogov svojih, ne govorite drzno s trdim vratom. Zakaj ne od vzhoda ne od zahoda, tudi ne od puščave ne pride povišanje. Marveč Bog je sodnik: tega poniža, onega poviša.

(Sv. pismo: psalm Asafov 75, 4 do 8.)

Razgovori s čitatelji

Slabi vzorci

Ljubljana, 24. febr.

Davkoplačevalcu v Ptuju na njegov dopis:

Je res, kakor pišete, da se razne države pri finančni zakonodaji med seboj posnemajo žalibog samo od slabe plati, od dobre ne; kar je napačnega, brž povzamejo druga od druge; če pa imajo v eni državi nekaj dobrega, pa tega v drugi nočejo videti.

Na primer je bila taka z visokimi taksami na avtomobile. Čim so si jih izmislili v Nemčiji,

kaj je dejal zadnjič gospod Hitler na avtomobilski razstavi v Lipskem o teh taksah? Da je bila to ena največjih pregreh prejšnjega marksističnega režima nad narodnim gospodarstvom. Avtomobil ni dandanes več luksusa, ampak je življenska potreba, neobhoden pripomoček za podvig narodnega gospodarstva.

Na Češkoslovaškem je zdaj finančni minister predložil načrt, reforme zakona o neposrednih davkih,

in je s tem načrtom v proračunskem odboru poslanske zbornice popolnoma pogorel, — vse stranke so ga odklonile in skritizirale, da je bilo joj. Iz političnih in psiholoških razlogov — tako so povdarjali govorniki, — je danes potrebno, da se ustvari nova zaščita za davkoplačevalca, sicer mora ta izgubiti vsako zaupanje v obstoječi pravni red. Danes je davkoplačevalec izpostavljen čisto

postopanju finančne uprave, pri kateri išče zama svojih pravic. On ne dobi te zaščite od strani finančne uprave v sedanjih razmerah že zato ne, ker je finančna uprava ne ve, kaj in koliko sme zahtevati od davkoplačevalcev.

Kakor vidite, se češkoslovaški davkoplačevalci bijejo s finančno oblastjo na življenje in smrt.

Za 5 in pol milijona premoženja so rešili

Ljubljana, 24. febr. V nedeljo so zborovali v Mestnem domu gasilci župe Ljubljana mesto. Navzočih je bilo 26 delegatov vseh 13 čet. Zborovanje je vodil predsednik Vrbine.

V župi je včlanjenih 13 čet s 511 rednimi ter 1390 podpornimi člani. Sicer ima pa župa še 27 rezervnih ter 49 častnih članov. Premoženje obsega 9 štirikolnih, 2 dvokolni in 12 motornih brigalen. Skupna dolžina cevi znaša 9800 metrov. Ves inventar župe je ocenjen z 2.165.385.— Din. V področju župe je bilo v preteklem letu 30 malih, 12 srednjih ter 6 večjih požarov. S svojo požarovalno takojšnjo pomočjo so rešili premoženja za 5.600.000.— Din. Ponesrečili so se 4 gasilci, vsi lažje.

Nadalje je bilo sproženo tudi vprašanje alarmiranja požarov, sedanjí sistem s streljanjem na gradu se ne obnese več. Župa je poskušala vae načinov, ki pa so dragi ali nezaželeni. Mestna občina je nabavila sireno z manjšim akcijskim radijem, ki je še najhujša.

Ker pa se je gasilce klicalo k vsem mogočim prireditvam, so sedaj celkrat za vselej rešili to vprašanje ter so sklenili, da od sedaj naprej sodelujejo samo pri oficijelnih prireditvah v krogih.

Po debati o novem požarnem redu ter o nekaterih notranjih zadevah so gasilci zaključili polaganje javnega računa svoje res človekoljubne organizacije.

Predavanje o Ga-Pa

Ljubljana, 24. febr. V petek bo v delavski zbornici predavanje z nad 300 diapozitivi o pravkar zaključenih olimpijadi v Ga-Pa. Predavanje priredi Foto Tourist, Lojze Smuc v Ljubljani, predaval bo pa Rajko Kos, ki je bil naš poročevalec v Ga-Pa. Videli bomo izmed 5000 posnetkov, ki sta jih oba napravila v Ga-Pa — najboljši, v glavnem pa naše fante v raznih tekmovanjih. Vstopnice se dobe v vseh sportnih trgovinah, ker je število omejeno, naj si vsak rezervira sedež pravočasno. Tudi za zabavo bo preskrbljeno. Leica je posnela tudi nekaj zabavnih scen. V petek torej vsi v Delavsko zbornico!

Valovi so jo odnesli

Mostar, 23. februarja V Kruščevu se je pripetila huda nesreča. Ob življenje je bila 25 let stara Fata Trbonja. Vozila se je s svojo sestro in z neko deklico po čolnu na Neretvi. Čoln je bil sicer privezan, dekleta so pa zaveslala in voda jih je odnesla na sredo reke. Dekleta so se ustrašila in čeprav ni bilo velike nevarnosti, sta Fata in njena sestra Huraja skočili iz čolna v reko. Huriji se je posrečilo priplovati do obrežja, Fata so pa valovi odnesli. Tretja 6 let stara Djanka je pa ostala v čolnu, katerega so kmalu nato delavci privlekli na obrežje.

— Gospod natakari! Skandal. V juhi sem našel las, kaj se vendar to pravi.

— Gospod, tega pa ne vem, nisem vračjeveren. Bom vprašal našo kuharico.

Pred samomorom je izdal zločinko

Strašna smrt nezakonskega Srečka, ki je bil odveč

Ptuj, 24. febr. V nedeljo smo poročali o strašni smrti Skele Franca iz Planjskega, ki so ga našli obešenega na podstrešju.

Nenadna smrt nezakonskega Srečka

Skele je imel nezakonskega otroka, ki se je pisal Plavčak Srečko. Vzel ga je v svojo oskrbo in se tako izognil alimentom. Otrok je bil vsem trn v peti, posebno pa Francetovi ženi Tereziji. Oče in mati sta surovo ravnala z otrokom, ki si seveda ni mogel pomagati in tudi ni bil kriv, da se je rodil v divjem zakonu.

Lani meseca maja je tedaj 6 let stari Srečko nenadoma umrl. Ko so zaslišali mater in očeta, sta oba izpovedala, da se je deček ponesrečil, ko je šel k studencu v strni breg nad hišo po vodo. Spodrsnilo se mu je, zakotalil se je po bregu navzdol ter se zadrl z glavo ob kamen. Bil je takoj mrtev.

Kako jo je mož rešil iz zavora

Terezija ni mogla navesti nobene priče, da se je res tako zgodilo. Ker so sosedje vedeli, da otroka ni mogla videti, so jo osumili, da je dečka sama udarila s kamnom po glavi. Aretirali so jo, jo odpeljali v ptujske sodne zapore in sestavili proti njej obtožnico.

Med tem je njen mož France premišljeval, kako bi ženo rešil iz zavora. Nekega dne se je pojavil na sodišču v Ptuj in pripeljal s seboj nekega 12 let starega dečka za pričo. Deček je izpovedal, da je videl, kako se je Srečko ponesrečil. Opisal je nesrečo prav podobno. Dečkove izjave so se povsem strinjale z izjavo aretirane Terezije. Zaradi tega je sodišče odločilo, da je za smrt Srečka brez krivde. Izpustili so jo iz zaporov in državno tožilstvo je ustavilo kazensko postopanje proti njej.

Pekla ga je vest

Kakor smo v nedeljo poročali, je Skele nedavno pretepel svojo ženo. Zaradi tega je pobegnila od doma. Mož jo je vsepovsod iskal, toda brez uspeha. Ker žene le ni bilo nazaj, je Skele obupal, šel na podstrešje in se obesil. Našel ga je delavec Purga Franc čez teden dni. Šele po njegovi smrti se je izkazalo, da se za smrt ni odločil samo zaradi poba svoje žene, temveč mu je vest težila neka skrivnost, ki pa jo je izdal pred svojo smrtjo.

Izpoved sosedí Urši

Preden si je dal zanjko okoli vratu, si je olajšal vest z izpovedjo o zagonetni smrti svojega nezakonskega otroka Srečka.

Tisti dan, preden je izginil, se je zglasil pri svoji sosedí Serdinšek Urši. Potožil ji je, kako grdo je z njim ravnala žena. Urši se je zdelo, da ima še nekaj na vesti. V nadaljnjem pogovoru ji je res izdal še svojo skrivnost, ki se je tikala nenadne smrti 6 letnega Srečka.

Povedal je, da se Srečko ni ponesrečil, temveč je otroka ubila Terezija sama.

Pobila ga je do smrti

Tistega usodnega večera je Srečko že spal v postelji. Med možem in ženo je nastal prepir radi otroka. Zverinska žena je nenadoma stopila k postelji, vzela blazino in začela otroka dušiti. Otrok ni mogel kričati in tudi ne dihati. Med tem je pa pograbila še teleznjak, to je železni del jarma, in začela mahati z njim po otrokovi glavi. Ni nehala, preden ni bil nesrečni Srečko mrtev.

Urša je o vsem tem obvestila po Francetovem samomoru orožnike, ki so zločinsko ženo takoj aretirali.

Mrtvega so okradli

Nekaj dni potem, ko so našli Skele Franca obešenega, se je vrnila domov njegova žena Terezija. Bila je za deklo pri nekem posestniku v mariborski okolici. Doma je ugotovila, da so tatovi odnesli samomorilčevo obleko in nekaj drugih predmetov, kar je bilo vse skupaj vredno okoli 1000.— dinarjev.

Tatvine so osumljeni Purg Franc, Sluga Marija in Šmigoc Miroslav, katere je Skela najel, da so mu po ženinem begu pomagali pri hišnih opravilih.

— Hvala bodi Bogu, še ste tukaj. Izvedeli smo, da so vam vti hotapili v kruhu zapečeno pilo.

— Ojoj, ojoj! Zato me že tri dni zavija v želodcu. Tako pazite na moje zdravje, mesto da bi pregledali natančno vsa jedila. Tožil vas bom.

Prihodnjič 5 let!

Tone je to pot dobil samo dve leti

Ljubljana, 25. februarja Po poklicu je Tone R. trgovski pomočnik in prava ljubljanska srajca. Zato pa tudi skrbi za svojo zunanost. S posvaljkano in ponošeno obleko ne more več imponirati, zato si je pa pustil rasti moderno brado. Skrbno je negovana in svetla, kakor so plavi tudi njegovi lepo počesani lasje. Obleka res naredi človeka, vendar pa takle čeden gospod, star nekaj nad trideset, tudi s svojim finim nastopom lahko na bradico mlovi marsikatero.

Decembra ga je amnestija rešila zavora in o mesecev, toda samo na kratko. Za pogostu dopust je pa za njega že tak pomenu in kratek dopust, saj se vedno rad vraca v kurno. Meni da nismo dosti preslišani, ko je predsednik senata s. o. s. Brelih čital njegove prav raznovrsne kazni: 13 mesecev strogega zavora, dvakrat po 14 dni, zaradi dezertacije od vojakov je v Beogradu sedel 2 leti in 9 mesecev, sodišče za zaščito države mu je tudi naložilo tri tedne, nato spet 14 dni, 3 mesece strogega zavora, 8 mesecev strogega, 1 leto robije, 7 dni, 14 dni, 2 meseca zavora ko je bil amnestiran, pri zadnji amnestiji pa že spet omenjenih 6 mesecev...

Ko je prišel iz aresta, je bila tesna z denarjem, vendar si je pa takoj preskrbel potrebno orodje za nameravano delovanje. Izvolil si je seveda sodobni poklic brezposelnega. Prav spoštovan stan, saj se z njim pečajo človekoljubi in kriminalisti, občine, sodišča, banski sveti ter parlamenti. S takole bradico in finim, energičnim nastopom bi bil Tone imeniten

koriandant delovnega bataljona.

Psiho takih pozna, kateršen je sam, in izkušen mož je tudi. Saj vendar divje lovce in ribje tatove tudi nastavlja za zaprisežene lovce in ribiče. Preverjeni smo, da bi bili pri pogajanjih zaradi gaže gotovo pokazal smisel

za splošno krizo in tudi svoj socialni čut. Kakor vsak Ljubljaničan, če tudi ni prava ljubljanska srajca, kakor on. Brez dvoma ima tudi zveze, ker ima povsod dostop, saj odpre njegov vitrih vsaka vrata.

Brez stanovanja in hrane je bil po amnestiji in popoldne sta s kolego v gostilni čakala svetega večera. In se menila, kako je amnestija Toneta posadila na cesto. Na sveti večer suh in lačen vendar ne bo tako izkušeni življenjski umetnik! Na misel mu je prišlo, da bi poiskal kaj denarja. Samo za hrano, karkopak.

Suopil je v Gorjancevo stanovanje v 1. nadstropju. Nikogar ni bilo gori in je moral odpreti z vitrihom. Za denarjem je pogledal okrog sebe in že so ga zasledili. Smola prav na sveti večer! Ne da bi bil morda začetniško nerođen, ampak se mu je samo slučajno ponesrečilo, kar mu je po pravici priznal tudi državni tožilec dr. Lučovnik. R. je dejal odločno samo »Sem!«, drugače pa ni izgubljal besedi.

In, glejte, božiček je Tonetu na sveti večer naklonil spet srečo z vso preskrbo! Eno leto robije, saj se takemu strokovnjaku se lažja kazen tudi več ne spodobi. Predsednik s. o. s. Brelih je zadovoljnega obsojenca za slovo še opomnil: Pazite, prihodnjič ne bo mogoče pod 5 let!

— Vi imate hudo bolezen, vi ste vodeničen! To se pravi, da imate vodo tu notri! pravi zdravnik pijančku.

— Vodo? No, to ti je goluf ta naš gostilničar. Vedno mi je pravi, da ne prihva vinu vode!

★

— Pravite, da je zrak v vašem letovišču naravnost zdravilen, ampak jaz vendar vidim same tovarniške dimnike!

— Ja seveda! Toda gospod, to so same tovarne, v katerih delajo zdravila!

Trmasta branjevka Franca

Poglihajte se! je kričal zagovornik, pa ni pomagalo...

Ljubljana, 21. febr.

Moško korajžen in bojevit ter krepak, a kar se jezika tiče, pa skrajno ženski tip okrogle in utrjene ljubljanske branjevke je Franca. Poleg debelih in toplih nogavic in jermasov ima seveda tudi neobhodni atribut branjevke — nad vse ljubljene in obračtane sanka. Branjevka bi pa še ne bila popolna, če bi ne imela najhujše skrbi za tuje zadeve, predvsem pa seveda za slabosti in grehe. In ta lastnost jo je spravila na zatožno klop prav pred okroglim sodiščem na št. 79.

Franca je stanovala pri sprevedniku Stanislavu. Menda ni prav v redu plačevala najemnine, da ji je odpovedal in zarubil omaro.

Prehudo maščevanje

Tožba, torej, in kreg. Franca je sedla in napisala grdo pisanje železniški direkciji, kako je Stanislav krokal, nato se je pa javil bolnega, in tudi za komunist ga je obrnila. Skratka, ob službo ga je hotela pripraviti. Tožila ga je pa možato in brez zahrbtosti, kar ji moramo šteti v dobro, saj se je na pismo podpisala s polnim imenom kot trgovka z zelenjavo na Mestnem trgu št. toliko in toliko.

Da se reši, jo je Stanislav moral tožiti, toda na sreskem sodišču so spoznali njen greh za tako hud, da so tožbo poslali okrogliemu sodišču.

Trdovratna trma

Pred s.o.s. Lederhasom je bila Franca neznansko razburjena, ogorčena in strašno jezna, da je kar odločavala, češ, da se ji godi krivica, ker je vendar vse resnica.

»Bo pa vendar dosti moja beseda in mojega fanta!«

Vesela botrina

Stanislavova žena, tako je pripovedovala Franca, se ji je tisto jutro prišla pritožiti, da moža še ni. »Zdaj se pa jenja vse skupaj!« Tista mu je suknjo vzela. Žena ni za njega, ampak samo zaradi penzija ostane, da ji ne bo treba garati z otroci. Tudi to ji je rekel, da je komunist in bodo 5. majnika že obračunali. Takrat ji je to povedal, ko ji je rekel za 2 Din za cigarete.

»Vse je res, saj prisežem, drugi naj pa izpričajo!«

— Ali nimate boljšega dela kot ovadbe delati? jo je trdo prijel s.o.s. Lederhas.

Sprevednik Stanislav je povedal, da je bil že večkrat zaradi želodca bolan.

»Na botrini ste ga fest pokronali.«

— Ne vpijte! jo je moral svariti sodnik, ona pa kar proti Stanislavu.

Ta je pa spet pravil, da je Franci odpovedati, ker je tudi sam šel iz stanovanja. Ker ni plačala, jo je tožil in zarubil ter tožbo tudi dobil.

»On se je hotel maščevati nad mano!« je zasukala Franca.

— Ali ste pripravljene se poravnati zaradi žalitve? je vprašal sodnik.

»Če vse stroške poravnata, drugače pa ne!« se je Franca bra-

mila.

— Ali se poglitate za zasebno pravdo in plačate stroške?

»Če pa nič nima — se mi smi!«

Tudi njen branilec dr. Čampa se razburi zaradi trdovratnosti obtožene in kar zakriči:

Poglihajte se!

— Ali prekličete? Se zavezete plačati? jo nagovarja sodnik, ona pa trmasto!

»Gospod sodnik, meni je strašno hudo samo sebe postaviti na laž!« zagovornik pa spet:

Ja, pri sodišču gre samo za to, kar je dokazanega.

Se celo drž. tožilec dr. Fellacher obtoženki prigovarja, ona pa le:

»Prekličem pa ne, ker je vse čista resnica!«

»Priča Ivanka: Gospod sodnik, saj vam je že vse znano, jaz pa nič ne vem. Prisežem, da ji nisem rekla, da bi ga bil pokronal.«

— Samo zato vas je pa hotela za pričo!

Saj pravim, da nič ne vem, pa če me na hakele obesite.

Franca pa spet:

»Kako ga more žena zraven sebe imeti, če ve, da ima drugo — je rekla.«

Nisem, toliko vem, kakor za svojo smrt! zagotavlja priča.

Stanislavova hči Stanika je vse lepo povedala, kako je bil oče res bolan, nikakor pa ni nato še ves dan popival.

Tedaj je pa drž. tožilec dr. Fellacher Franco prijel od prave strani z vprašanjem:

— Povejte vendar, po katerih gostilnah je popival vso noč. S.o.s. Lederhas: Saj vse veste in bi prav lahko izvedeli tudi to.

»Se potem je šel!« je bil edini Francin odgovor, a s.o.s. Lederhas je že prišel razglašati sodbo, da Franca ni kriva prestopka po kazenskem zakonu, ker Stanislava ni vedoma lažno ovadila, pač je bila pa prepričana, da piše resnico. Vsi očitki Stanislavu so sicer neresnica, vendar je pa tem lažem sama verjela. Zaradi žaljenja časti se pa poglihajte in prekličite!

Dr. Čampa resignirano: Noče! Sodnik, državni tožilec, dva

advokata in še celo tožnik pregovarjajo trdovratno Franco, ona pa samo odkimava in vpraša:

— Zakaj pa ni pod prisego?

Vsa družba sedé lepo na zatožni klop in miri hudo Franco. Morda še vedno ni odjenjala.

Kriza naraščaja Otroci kradejo

Nov kader zločincev dorašča...

Ljubljana, 24. febr.

Čeprav so razni preroki in prerokinje ob začetku leta napovedovali, da smo že prekoračili vrhunec krize, nam vsakdanost potrjuje vprav nasprotno. Kriza je iz dneva v dan hujša in smo že tako daleč, da krade ne le odraslo, ampak tudi nedoletna mladina in celo otroci izpod 14 let.

Ti mali izgubljeni, najbednejše žrtve gospodarskega gorja, kradejo vse, kar jim pride pod roko. Včasih so to ročni vozički, včasih košare z jajci, čevlji, obleka, živila in sploh vse, kar dosežejo te nesrečne mlade roke. Ukradene predmete otroci potem prodajajo po hišah v mestu, ali pa slučajnim kupcem, ki jih srečajo kje na ulici.

Otroci kradejo za starše

Nobene skrivnosti ne izdamo, če povemo, da ti otroci niso deležni nobene domače vzgoje. Doga se celo, da izrabljajo starši otroške tatvine sebi za pomoč.

Treba bi bilo to zanemarljivo mlado družino rešiti propasti in strupenega okolja preboraške domaćnosti, toda zopet je kriza tista pošastna sila, ki ne dovoli oddajati teh revežev v vzgojevalne zavode. Tam bi jih ljubeznjiva beseda, red in dobri nauki morda še rešili, tako pa moramo s prekrizanimi rokami gledati, kako pred našimi očmi raste nov

kader zločincev, ki jih bo družba morda nekoč kruto sodila in ne bo pri tem niti malo premislila, da so vsi ti izgubljeni njene lastne žrtve.

Krompir je prodajal

Alojzij Tavčar iz Braslovč je star šele 21. let, pa je imel že česro posla s policijo. Ondani ga je spet prijel stražnik, ko je peljal štiri vreče krompirja na dvo-kolesnem vozičku po Vodnikovici cesti v Zgornji Šiški. Ko ga je stražnik povprašal, odkod ima krompir in kam je namenjen z njim, je Tavčar imel pripravljen kup izgovorov, ki so se pa vsi podrli v prah. Fant je nazadnje priznal, da je voziček ukradel pri Kosu v Savljah, krompir pa pri posestniku Antonu Štruklju, po domače Zibretu na Trati pri Št. Vidu.

Razen tega je fant pokradel že prej pri Štruklju vrsto raznih drugih predmetov. Krompir je seveda hotel čisto mirno peljati na trg in ga prodati. Za vse svoje grehe se bo moral zagovarjati pred sodiščem, voziček in krompir pa sta dobila prava lastnika nazaj.

Pri delu in pretepu

Nesreča nikoli ne počiva, smo vajeni reči, in vsak dan nam tudi bolj ali manj vidno potrjuje to resnico.

Začetniki, ki se vadijo v veslanju, sede pred ogledalom, ki jim kaže slabo držo pri sportu, tako da se sami lahko nadzorujejo

Na Starih Fužinah pri Radovljici so neznanci napadli 21 letnega posestnikovega sina Jožeta Tavčarja in ga poškodovali na glavi. Pri Višnji gori je pa 32. letna posestnikova žena Kristina Puševa spravljala drva. Pri tem ji je padla debela veja na desno nogo in jo nevarno ranila. Tudi posestnik Franjo Plehič se je poškodoval, ko je delal v gozdu. Podiral je drevesa, pr čemer ga je vejevje padajočega debla nevarno oplazilo po glavi.

Delavec Pravst Feliks iz Šenčurja pri Kranju se je pri delu močno in nevarno urezal v levo roko, v Stari Loki so pa fantje pretepli 23 letnega posestnikovega sina Jožeta Kalana in ga zlasti nevarno poškodovali na desni roki.

Vse žrtve dela in pretepev se zdravijo v Ljubljanski splošni bolnišnici.

Smrt ju je rešila trpljenja

Ptuj, 24. februarja.

Poročali smo o žalostnem dogodku, ki se je dogodil v Zabovcih, ko je zaradi petekna čevljar-ski pomočnik Juhner Anton z nožem razparal trebuh 25 let staremu posestniku Cvetku Francu. Poškodoval mu je čreva in Franca so morali v bolnišnici takoj operirati. Kljub vsej zdravniški negi je v soboto v ptujski bolnišnici izdihnil. Zapušča čeno in otroka.

V groznih mukah je podlegla strašnim opeklinam tudi 56 let stara kuharica Vidovič Marija, o kateri smo poročali, da je polila drva v štedilniku s petrolejem in se ji je pri tem vnela obleka. S strašnimi opeklinami so jo odpeljali v ptujsko bolnišnico, kjer ji niso mogli več rešiti življenja.

Obsojen ubijalec

Novo mesto, 23 febr.

Pred okroglim sodiščem, kateremu je predsedoval s.o.s. Romih, se je v petek zagovarjal zaradi uboja Levičar Jože iz golka pri Krškem. Domo grede je zabodel z nožem Srebotnjaka Avgusta, ki je nato v krški bolnišnici umrl. Obtoženi Levičar se je zagovarjal s pijanstvo, sicer je pa zločin v celoti priznal. Senat ga je zato obsodil na 8 let robije in trajno izgubo častnih državljskih pravic.

V modi sta planinski klobuček, pa tudi zraven spadajoči planinski pulover, ki so v njem dame videti mlade, podjetne in prikupne, kakor trde modni diktatorji. Barve puloverja naj se vjemajo s krilom in so lahko pester z rožastimi vzorci. Za pohajkovanje v prebujajoči spomladanski prirodi je ta modna novost posebno priporočljiva.

Nesmrtnost in večnost

Zgodbe z zborovanja naših umetnikov

Ljubljana, 23. febr.

O obče, n zboru Društva likovnih umetnikov dravske banovine smo že pisali, nismo pa utegnili povedati, da so se na Jakčev predlog dravski prekrstili v slovenske umetnike. Kakor vidimo, se svet še ni podrl, čeprav so se preorientirali naši bojeviti in pogumni likovni. Tudi še nekaj drugih zgodbic z zborovanja bi radi ohranili pozabi.

Spominjamo se še — menda — »četrtle generacije«. Morda je pet let minulo, ko smo občudovali še vso mladostno deviškost na razstavi v dolgi, častitljivi Frelihovi hiši na tedaj še Dunajski cesti. Hudimansko je bila bojevita! Ali hitro se je postarala. Ima že novo, prav tako ali pa še bolj neudovoljno in bojevito generacijo za seboj.

Človeško generacijo še vedno računamo na 30 let. Kratkožive so torej naše umetniške generacije, če se v svojem 5. letu že ostarele umikajo mladim. Po petih letih že dozorelost? Klimakterij ali nesmrtnost? Nagel je tempo časa! Od stoletnih umetnostnih dob smo prišli na petletke. Prej bistri študenti in grmeči hudourniki ter šumljajoči potoki titantskih genijev in umerjenih znalcev, reke šol in veletoki slogov, široko in globoko morje, dandanes pa tanek curek za komaj poln lonček. Nesmrtnost in večnost!

Mislil sem na slavni Aubertinov esej »Umetnost umira« in prišel do »Slona«. V vežji je iskala gruča najmlajših, »peta generacija«, kje se pride v gostilno. Časi se izpreminjajo! Otožno sem pomislil na trajnejšo generacijo, ki je vstvarila slovensko umetnost, jo pokazala svetu in jo še vstvarja. Pomislil sem na tempo izprememb in »peti« pokazal pravo pot.

Ni še umrla prešerno lahkoživa tradicija, sem spoznal na zboro-

vanju pri najboljših. Prekiranje in spet prijateljstvo, iskreno in zdravo tovarištvo, boj in objemanje, čez in čez pa božanski smeh!

Vedno na moč korektni predsednik Gojmir A. Kos z loparjem pobija kritike in vrže buzdoval v mehko, vse odpuščajoče, zlato srce povabljenega Borka. Ne čudite se, filistri! Take čudeže dela prava umetniška atmosfera. Samo v njenih oblakih zagrmí božanski smeh.

Resnobno čita kipar Gorše brumno tajniško poročilo. Ugotavlja, da mladina ne hodi na razstave. Piši me, bo pa prišla, ko dozori. Nogobrca vendar še ne prosimo v paviljon!

Blagajnik Saša Santel poroča o čudnih zadevah. O denariju, ki ga je vedno več, prosim! Od lanskega salda 46 Din je saldo poskočilo nad tri tisočake. In s številkami dokazuje kavalirstvo in človekoljubje naših likovnih: 165 Din za likof delavcem v razstavi.

Med nepričakovanimi dohodki se blišči ogromna številka 500 Din. Poslal jih je mojster Ferdo Vesel. Aleluja in najbrž tudi likof najstarejšemu pokrovitelju in najmlajšemu mecenu. Saša mu je dal društvene čeke, da bi kaj nabral, in glejte, prvi darovalec je sam Ferdo.

Pa je prišla z Grumlofa zgrevana kartica, kjer mecen sporoča, da je zamenjal ček. Naj tistih 500 Din torej takoj pošljejo na pravo addresso.

Zgodbica je vredna 500 Din! Gotovo, kaj ne? Tudi manj rado vzame Društvo likovnih umetnikov za njo. Takoj vam tudi uredništvo pošlje društvene čeke, samo prosimo, pošljite brez pomote. In takoj! Da Vesela ne bo pekla pomota...

Volitve — odmor. Tainik svečano izroči svoje pooblastilo Ma-

Ali je to vaša zvezda?

Značaj in usoda v znamenju »Rib« rojenih

Okoli 20. februarja stopa sonce v znamenje »Rib« in ga zapušča okoli 20. marca. Vladajoči planet je v tem času Neptun, ki mu pripisujejo astrologi enake vplive, kakor jih ima Jupiter, imenovan »Velika sreča«. Neptun pospešuje pesništvo in glasbo, ima pa tudi lastnost zbujači zarote in zapeljavati ljudi v zarote. Sploh je sfera v znamenju »Rib« (dve v nasprotno smer plavajoči ribi) obeležena z velikimi nasprotji. Človekoljubnost in plemenitosti stojijo nasproti zločinski in kruti nagoni. Jasen um se menjava z blaznostjo. Tudi značaji v tem znamenju rojenih so često zelo različni in razdvojeni. Na enak način si nasprotujejo njih poklici in nagnjenja.

»Rib« ljudje se silno lahko učijo, imajo sličen spomin, obvladajo stvari, katerih jih nihče ni učil, se odlikujejo s čutom dolžnosti in se znajo prilagoditi vsem prilikam. Za vse dogodke okoli sebe se živo zanimajo. Lahko je vplivati nanje v dobrem kakor v slabem. Bolesti in žaljenja sicer potrpežljivo prenašajo, vendar se pri tem hudo žalostijo. Ako ne vidiš svojega pota ravno in jasno začrtanega, se jih poloteva potrlost. Otroci so zelo zgodaj zreli.

Pomosen in navdan z močnim čutom neodvisnosti »ribji« človek nerad služi, ne mara pa tudi nikomur biti v breme in nadlego. Ker je navdušen za vse lepo in vzvišeno, si često izbere umetniški poklic. Njegova precej rezervirana narava mu pa otežuje, da bi se uveljavil. Da more dobro delati, mu je nužno treba priznanja in spodbude. Dasi poptljiv, ne prenese nikakršnega nasilnega ravnanja s seboj. To ga napravi trmastega in upornega. Njegova bogata fantazija in njegovo visoko romantično čutenje ga usposablja za pesništvo in pisateljsko stvarjenje. Zelo zanima te ljudi spiritizem in skrivne vede. Tudi potujejo zelo radi in sreča jih spremlja na teh potih. Vsak poklic, ki je v

zvezi z morjem in sploh z vodo, jih miče. »Ribje« so znamenje morharjev in pustolovcev.

»Ribji« ljudem se obeta uspeh v vseh poslih, ki se nanašajo na trgovino s tekočinami. Morajo se pa varovati pijančevanja in uživanja narkotičnih sredstev, kakor kokaina, heroína, morfija ali alkohola. Tudi jim preti smrt v vodi.

Zasajeno živčje svoje samostalno čustveno življenje je »ribji« človek, zato je njegovo dobropočutje močno odvisno od trenutnega razpoloženja. Potrebna sta mu mir in mirna okolica. V boleznih naj gre na morje; prav tiste bolezni, katerim so največ izpostavljeni, se jim, kadar nič drugega ni pomagalo, pozdravi jo na morju kar presenetljivo.

»Ribji« ljudje so v splošnem zelo simpatični in imajo za ženske veliko privlačnost. So silno gostoljubni, radodarni in pripravljeni z revežem deliti zadnji grizljaj. Zato bog so pri tem često žrtev grdega izkoriščanja, kar pa jih ne moti, čeprav vedo, da svojo dobrotljivost zapravljajo na nevedne. Zopet dokaz njihove dvojne narave! Sploh imajo veliko ljubezen in sočutje do vseh trpečih ljubijo naravo in vse, kar v njej živi.

V znamenju »Rib« in pod zvezdo dobrega Neptuna rojenim ne preti v tej dobi nobena nevarnost na planinskih turah in pomorskih potovanjih. Uspehe in pomoč dosegajo v občevarstvu z juristi in vladajočimi osebami. Ker jim je dana velika organizatorska sposobnost, naj se udeležujejo v društvih in podjetjih. V zakonu bodo srečni, v denarnih zadevah tudi, dasi bodo težko prišli do bogastva. Strojev, železja, orožja in sploh ostrega orodja naj se kolikor mogoče varujejo oziroma naj bodo pri tem previdni.

Za »ribje« ljudi so razen četrtka srečni dnevi vsak tretji, sedmi, šestnajsti in sedemindvajseti dan v mesecu. Njih srečna številka pa je sedemica.

lešu, naposled se pa vendar spomni, da je pravzaprav tudi sam tu. Umetnik!

Štiri liste, navzočih je pa 20 članov. »Peta« ne mara v odbor. Naravno, opozicija. Jakac jo pozdravi »Delajte!« Med splošnimi ovacijami mora predsedstvo obdržati prof. Gojmir A. Kos. Štiri liste valove, a po tehtnih posvetovanjih in dolgotrajnem modrovanju slavi zmagovalce novi odbor: Gorše, prof. Jirak iz Maribora, Tine Kos, Tone Kralj, Maleš, Saša Santel in Tratnik. Sicer so bile pa »propadle« tri liste skoraj popolnoma enake, toda volitve morajo biti, da je lahko zmaga! Ker smo o izvolitvi dr. Windischerja in Janeza Zornana za častna člana in o izprembi imena že pisali, omenimo takoj, da društvo priredi veliko pomladansko razstavo. Jakac je bil proti razsodišču, kipar Niko Pirnat je za razsodišče strokovnjakov brez likovnih umetnikov. Toda pri tajnih volitvah z listki je jubilat dr. Stele ostal brez glasu in dr. Dobida menda tudi, ker je najbrž celo prelagatelj

pozabil na nju, dr. Cankar je dobil 2 glasu, prisotni dr. Lončar pa kar 16 listkov. Vse glasove je dobil edino Tratnik, takoj za njim pa Pavlovec, Pirnat in Zornan, a namestniško čast so dali predsedniku G. A. Kosu.

Prav koristne slučajnosti in interesantni samostojni predlogi so z najživljnejšim pretresanjem trajali do policijske ure, nato so nas pa soproge in hčerke zapeliale na nebotičnik v bar žegnati častnega člana in plesal. Ves večer je bil lep dokaz, da umetnost še živi!

Mož in žena kupujeta klobuček: — Draga moja, vzemi si tale klobuček! Prav lep je.

— Ne bodi tako smešen, takega ne nosi nobena več.

— Dobro. Potem pa raje tegale tukaj.

— Ti si idijot. Takega pa nosi že vsaka.

— Potem pa tega.

— Ta oblika ne bo obveljala v modi. Ti si osel.

„Glas“ je poceni

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

50

Drugi del.

»Dragi Edvard«, se je Jack sedaj obrnil k njemu, »dajte mi poklicati Jima«.

»Ti pa, Ben«, je dejal svojemu detektivu, »glej, da je ne izpustiš izpred oči. Pazi, da nam ne pobegne!«

»Brez skrbi, gospodar. Čuti se popolnoma varno. Prepričana je, da smo se vsi potopili s »Terorjem«.

»Tem hujše bo zanj, ko se prebudi iz tega sna! Evo, Jim je tukaj«.

Jack je povedal Jimu, kako je zdaj z Enzo, in Jim je kar pihal od jeze, ko je zaslišal, da je dobila drugega fantja. Čeprav jo je zavrge, ga je obšla divja ljubosumnost. On je ni maral več, a da bi jo imel zdaj kdo drug, tega ne bi dopustil. Rajši jo ubije. In je s skročenimi pestmi in škripaje z zobmi zaprosil Jacka:

»Jaz bom z njo obračunal, kakor zasluži.«

»Poi, Jim!« pa je mirno dejal Jack. »Saj bo kmalu v naših rokah. Potem pa bomo dalje o tem govorili.«

LENO ODKRITJE

Za nekaj tednov je preteklo od tistega, ko je William moral pobegniti pred policijo. Eja ves ta čas ni prejea nobenega glasu od njega. A noč in dan je mislila nanj, obenem pa jo je neprestano mučil dvom, dali je mogoče le kaj kriv ...

Danes pa je bila zopet vsa srečna. Nenadoma je bila dobila kratko sporočilo od Williama:

»Ljubljena Eja!«

»Pričakuj me danes o polnoči v paviljonu! Tam izveš vse!«

Tvoj William

V tili noči se je previdno plazila skozi grmovje proti paviljonu. Ves čas se je plašno ozirala na vse strani, da je ne bi opazil kdo izmed stražnikov, ki so, odkar je pobegnil William, bučno pazili na hišo in njen okolš.

Burno ji je utripalo srce, ko je stopila v temni paviljon, in tu so jo že objele močne roke, njegove roke. Trepetaje se je stisnila k njemu, ko pa jo je hotel poljubiti se je umaknila.

»Zakaj, Eja?« je burno šepetal. »Ali moji sovražniki že zopet izkušajo odtujiti te meni? Ne veruj nobenemu nič! Ljubi me, budi moja, Eja. Brez tebe meni ni živeti! Kaj se mi odmičeš? Ne izpustim te!«

»Pomiri se William!« je tiho odgovorila. »Dal si mi svojo besedo in se zanesem nate. Toda ne govori zdaj o tem. Vprašati te pa moram nekaj povsem drugega.«

William je prebledel. Da ni mogoče izvedeta, da je on — toda ne, ne, saj to ni mogoče! je razmišljal.

Eja pa si je njegov trenutni molk razlagala drugače: da se ji je v svoji nebrzdanosti zopet izneveril! In je pripomnila z nekim prikritim naglasom: »Ali nemara slutiš, kaj te hočem vprašati?«

»Ne razumem te, Eja«, je dejal. »ampak če je kaj takega, da so

me očnili pri tebi, — potem povej odkrito, kaj je, da se bom mogel braniti. Jaz se ne čutim v ničemer krivega proti tebi, Eja!«

»Ko bi me le mogel prepričati o nasprotnem!«

»Tvoje besede so čedalje bolj zagonetne, Eja. Pa menda me ne boš kar obsodila, ne da bi me prej zaslišala.«

»William«, je počasi pričela in komaj prikrivala svojo razburjenost, »zadnje čase, posebno pa še od zadnjic, ko si bil tu, sem opazila marsikaj, česar si nikakor ne vem razlagati. Nkar ne misli, da te morda zalezujem, ne to ne. Toda slišala in videla sem stvari, ki so me zelo začudile.«

William se je nagnil nad njo, in slišala je, kakor da se je zasmejal.

»Ti se smeješ, William, jaz pa bi se najraje razjokala!«

»Nkar no tako, Eja! Govori, in upam, da se boš tudi ti kmalu smejala.«

»Ne verujem, William. — Povej mi, kako si prišel sem? Nihče te takrat ni bil videl, ko si rekel, da si se pripeljal s pošto. slučajno pa sem tudi zvedela, da takrat nisi prenočil doli v vasi.«

»Če dovoliš, Eja, bi ti to jutri vse povedal. Obširno je vse to, in zdaj je že pozno. Če pa zahtevaš, tudi zdaj tu vse lahko povem. Toda, najprej mi ti povej vej, kaj je vzrok, da si naenkrat spet hladna do mene?«

»Vse ti bom povedala, toda zdaj te moram še nekaj vprašati, čeprav se bojim tvojega odgovora.«

»Kadarkoli si prišel sem, vedno so ljudje opazili v tvoji družbi dvojce mladih, lepih deklet. Sama sem jih tudi že videla. Ljudje govorijo marsikaj. Rotim te, William, povej mi, kaj je s tema dekletoma?«

William se je zasmejal.

»Seveda jih poznam, pa še prav dobro. Toda, zdaj pa na stran s šalo. Čeprav sem znan z njima, ni s tem še rečeno, da smo v kakih ozihih odnosajih.«

Ela mu je nezaupljivo pogledala v obraz, ki ga je osvetljeval žarek mesečine.

»Vidiš, da so te moji nasprotniki dobro nahujskali zoper mene, Eja, ti ne veruješ več v mene?« je spregovoril.

»William, kako bi ti mogla ...«

»Dovoli, Eja! V kratkem se boš prepričala, kako neutemeljen je tvoj sum. Res, da sem včasih nekoliko zašel s prave poti, toda to je bilo nekdaj. Odkar pa imam tebe, Eja, mi je tvoje ime vedno bil tisti talisman, ki me je varoval pred izkušnjo. Nikdar nisem ljubil nobene druge ženske, Eja, samo tebe. Bog mi je pričal!«

Ela ni mogla več zdržati. Stisnila se je k njemu in mu ovila okoli vratu svoji mehki, topli roki.

»William — dragi William — o, vse mi povej — prav vse hočem vedeti. Zakaj sta tisti dekleti prišla sem? — Zakaj si po-

toval sam z njima — čisto sam — ah! — «

William se je veselo zasmejal. »Se vedno te to skrbi? — Ne, ne, draga, veruj mi, da se motiš. Res, da sta dekleti v moji družbi, toda ne sami. Z menoj potuje vselej cela družina.«

Začudeno ga je gledala in videl je v njenih očeh skrivno vprašanje.

»Ne smeš biti ljubosumna. Čeprav sem ti vse po pravici povedal, pa mi vseeno ne verjameš.«

»Saj se samo zate tako bojim, William! In zakaj vodiš te ljudi s seboj? Pa ne, da bi bil član kakega tajnega društva?«

»Sem, draga, še več, jaz sem celo njihov vodja!«

»Vodja?« je presenečeno vprašala.

»Draga Eja, zdi se mi, da misliš, da sem vodja kake razbojniške tolpe. No, ne bom te več mučil. Pojdi zdaj z menoj, vse boš izvedela ...«

»Kam pa me hočeš peljati, William?«

On jo je nežno pobožal po lasih.

»Ne boj se, Eja, samo nekaj korakov me boš spremlja — do brega.«

»Do brega?« se je začudila.

Molče sta korakala proti obali, kjer se je William nenadoma ustavil in previdno segel v neki grmiček. Iz njega je privlekel nekako telefonsko napravo, v katero je zdaj spregovoril nekaj nerazumljivih besed.

Ela je postajala čedalje bolj razdovedna. Zaman je gledala na reko, toda nikjer ni videla kakega čolna. Nenadoma pa je zaslišala neko šumenje in piskanje, ki je prihajalo z reke.

Iz domačih gaiev

IVAN CANKAR:

Epilog in posvečenje

Vem, Mici, te povesti o trpljenju! — Spoznal sem ga, ker sem ga nosil sam, takrat, ko sem v brezupnem koprenju ihtel v noči samoto klical: kam?

Le poti, poti! Pa če gre vstajenju naproti ali proti pogubljenju! Prikaži se očem odprti nogam, v dan ali v noč — le razodeni: kam!

Nič ni me strah poslednjega povelja: od vekomaj je bila sodba v meni; kar je molčalo, zdaj se razodeni —

in z roko trdno vzdignil bom svoj križ: bridkost je prag do večnega veselja in smrt je le vstopnica v paradiž!

Ivan Cankar je naš največji pisatelj. Rodil se je l. 1876. na Vrhniki, kjer je bil njegov oče krojač. Študiral je v Ljubljani in na Dunaju. Skraja je pisal pesmi, pozneje ertice, novele in drame. Cankarjeva dela so prevedena v celo vrsto jezikov, med Slovenci pa menda ni prijatelja lepe knjige, ki ne bi poznal njegovega imena. Cankar je umrl kmalu po prevratu v začetku decembra 1918. leta. — Naša pesem je vzeta iz knjige »Za križem«, ki je izšla l. 1909. v Ljubljani.

Razne novice

V ameriškem mestu Coshocton (Ohio), ki šteje 11.000 prebivalcev, je naenkrat zbolelo nad 2000 oseb. Preiskava je dognala, da je ta bolezen nekakšen legar, povzročen po slabi pitni vodi. Vlada je odposlala tja zdravnike in zdravila. Sole in večji del tudi trgovine so zaprte.

Veliko senzacijo so zbudile vesti, da namerava Anglija zgraditi konkurenčni kanal Sueškemu prekopu. Ta novi prekop naj bi bil izpeljan od Rdečega morja, in sicer od Akabe do Gaze, na palestinskih tleh. Na ta način bi bila spodbita edinstvena strateška vloga sueškega prekopa, ki je zdaj pod skupno upravo Anglije, Francije in Egipta. Siroški novega prekopa bi znašali kakih 350 milijonov zlatih funtov, dočim je veljal sueški prekop 19 milijonov funtov.

Srečen narod

Edini narod na svetu, ki ne pozna vojne, so Eskimi. Niso se še nikoli vojskovali ne med seboj ne proti tujim narodom. Zato tudi nimajo v svojem jeziku besede vojna in vojska, to jim je popolnoma tuj izraz. — Tako zatrjuje sloviti raziskovalec polarnih krajev in najboljši poznavalec Eskimov, Rasmussen.

Neka bivša vseučiliška študentka sreča svojega nekdanjega profesorja, ki je znan po svoji raztresenosti. »Ali me ne poznate več, gospod profesor?« ga nagovori ona. »Ali se res ne spominjate več, kako ste me prosili, naj postanem vaša žena?« — »Da, da«, pravi profesor, »tova ... ali ste postali moja žena?«

Strašen vihar premetava ladjo po morju kakor orehovo lupino. Poleg kapitana stoji župnik, ves zaskrbljen. »Gospod kapitan«, vprašuje, »ali se bo ladja potopila?« — »Nič se bati«, pravi kapitan, »dokler mornarji preklinjajo, še nismo tako daleč!« Vihar postaja čedalje hujši. »Gospod kapitan, pride župnik čez nekaj ur spet povprašat, ali mornarji še vedno preklinjajo?« — »Da!« zavpije kapitan skoz rjoveči vihar. »Hvala Bogu!« olajšano vzdihne župnik.

Astrološka napoved

za 25. februar

Na nebu stojijo spet boljša znamenja. Današnji dan je prav dober za poslovne in denarne zadeve. Danes započeti načrti bodo uspešni. Na oblastnih in po uradih boste danes dobro opravili, tudi razprave na sodnih imajo izgled, da se bodo dobro iztekale. V ljubavnem življenju pa se bodo pojavljala vznemirjenja.

Opozarjamo vse, ki so rojeni v dneh 24.—29. februarja, da imajo v bližnjem času računati z raznimi neprijetnostmi in težavami, posegajočimi v njihovo življenje, in naj se zato varujejo v vsem, da se ne prenaglijo. Imejte sebe v oblasti in dobro prevdarite vsa svoja dejanja in nehanja! Če vam bo hodilo kaj narobe, bo največ kriva vaša nepremišljenost.

— Vedno raztreseni gospod Koštrum je stal v tramvaju; eno roko je imel obteženo z zavoji, z drugo pa se je držal za ročko.

»Ali vam lahko kaj pomagam«, ga je vljudno nagovoril spovednik.

»Oh, prosim«, je zajecel gospod Koštrum, primite toliko časa za ročko, dokler ne najdem voznega listka«.

Maribor

m— Olajšajte delo našemu inkasantu, ki pobira naročnino s tem, da jo poravnate že ob prvem obisku. Oni, ki so v velikem zaostanku in ne morejo plačati vsega takoj, naj poravnajo vsaj del dolga. »Glas naroda« prihaja točno na vašo misel, zato storite tudi tako svojo dolžnost: plačujte v redu malenkostno naročnino!

m— Kino. Grajski: Sovjetski veleposlanik »Žena za tisoč rubljev«. — Union: Sijajna veseligrada »Čiščenje na veliko«. Priide: »Praški študent«.

m— Občinska seja bo v petek, 28. t. m. ob 17. uri v mestni posvetovalnici. Na tej seji še ne bo razprave o mestnem proračunu.

m— Šahovsko prvenstvo. V VI. kolu so bili naslednji izidi: Kukovec je premagal Biena, Lešnik Mešička, Stupan Lobkova, Pergler Dobriča, Sterniša Suštarja, Konič in dr. Lipaj sta igrala neodločeno. Na čelu tablice sta Bien in Kukovec s 4 in pol točkami.

m— Zaključeno zasliševanje. Na sodišču je bilo te dni zaključeno zasliševanje zloglasnega roparja Košanica. Ko bo drž. tožilec sestavil obtožnico, bo odredjena razprava.

m— Velika nepoboljšljivka je 19 letna Ivanka N., ki se ponuja po mariborskih gostilnah moškimi. Bila je že večkrat zaprta, a tudi v bolnišnici jo že imajo zapisano. Te dni jo je policija zopet aretirala zaradi tajne prostitucije. Odpredana bo v prisilno delavnico.

m— »Lukarji« je naslov novega slovenskega izvirnega romana, ki je izšel te dni v založbi mariborske »Tiskovne založbe«. Delo je napisal prof. Anton Ingolič, ki službuje na ptujski gimnaziji.

m— Sokolji v Limbušu so nedavno imeli svoj redni občni zbor. Po poročilih o nes pridnem delu vrlih Limbušanov je bil za starostjo ponovno izvoljen br. Adolf Turmšek.

m— Mestni vojaški urad opozarja interese, da so na magistratni deski nabili razni oglasi mariborske garnizijske uprave za licitacije oddaje v zakup kanti, oddaje pomij, kosti, čiščenja dimnikov, dobave premoga, popravila streh itd.

m— Pustno rajanje je bilo v polnem razmahu preteklo soboto in nedeljo. Bile so maskarade in zabave v mestu ter okolici. — Danes zvečer pa bo v vseh prostorih »Uniona« največja letošnja pustna prireditev. ISSK Maribor priredi veliko »Olimpijado smeha«. Heca bo kar na pretek!

m— Nesreča ne počiva. V Radmožancih se je pri podiranju dreves smrtno ponesrečil 25-letni posestnikov sin Avgust Vendel. Nanj se je zrušilo drevo in mu zmečkalo glavo, da je bil na mestu mrtve.

m— Razstava »Človek« je odprta ves dan v nekdanji dvorani Grajskega kina v gradu. Na razstavo, ki je zelo poučna za vsakogar, opozarjamo naše čitatelje!

m— Nedeljski nogomet. Prvenstvena tekma med ISSK Mariborom in SK Železničarjem je končala z rezultatom 2 : 0 (0 : 0) za ISSK Maribor. Mariborčani so bili ves čas v premoči in je zmaga zaslužena. Sodil je odlično g. Bergant.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Za mir

Beograd, 24. febr. — Snoči je bil v zunanjem ministristvu zadnji sestanek med predsednikom češkoslovaške vlade in zunanjim ministrom dr. Milanom Hodžom ter predsednikom naše vlade in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovićem. Sestanek je trajal od 18. do 19. ure. Po sestanku je bilo izdano tole uradno poročilo:

Na svojih sestankih v Beogradu 22. in 23. februarja t. l. sta gg. predsednika vlade in zunanja ministra Češkoslovaške in Jugoslavije proučila današnji položaj, upoštevajoč pri tem zlasti razmere, ki obstoje v podonavski kotlini.

Po podrobni izmenjavi misli sta ugotovila istovetnost svojih stališč napram vsem vprašanjem, ki so jih najnovejši dogodki postavili na dnevni red mednarodne politike in gospodarskega življenja.

Glede splošnega položaja sta ugotovila svojo iskreno željo, naj bi v splošnih mednarodnih stikih čimprej prišlo do boljšega in srečnejšega položaja, kakršnega sta si njuni državi v okviru Male antante vedno želeli.

Prevzeta od teh čustev sta bila mnenja, da je treba njuni dve državi, obenem z zavezniško Romunijo, voditi tudi v bodoče po isti poti zaradi ohranitve čim tesnejšega prijateljstva med narodi na podlagi velikih načel mednarodne pravice in miru, ki so v polni meri izražena v paktu DN in njegovem sistemu kolektivne varnosti.

Glede razmer v podonavski kotlini sta ugotovila, da sta njuni državi z zavezniško Romunijo vred tudi v preteklosti skušali ustvariti iskreno in lojalno sodelovanje z vsemi prizadetimi državami. Njihov trud v tem pogledu je skušal odstranjevati ovire, ki bi lahko preprečile in odstranile temeljne pogoje za trajno in pravilno rešitev vprašani, ki zanimajo te države. Ugotovila sta dalje, da sta njuni državi kot članici Male antante kazali vedno najzvestejše razumevanje za korist, ki bi jih mogle imeti države podonavske kotline od tesnega gospodarskega sodelovanja.

Priprave rasa Deste

Addis Abeba, 24. febr. Agencija Radio poroča: Na južnem bojišču so čete rasa Deste zaključile vse priprave za borbo proti Italijanom. Ves dospel in na južno fronto namenjeni vojni material je dospel v glavni stan vojske. Dedžasmač Bajene Mered je dal ukaz, da se morajo vse tiste čete, ki so se dosedaj borile na lastno odgovornost, priključiti glavni sili, da bo glavni udar na italijanske postojanke čim močnejši. Mnogi vojaki so se temu ukazu že pokorili in prihajajo v glavni stan javljat svojo prisotnost. Dospeli niso samo še oni, ki so najbolj oddaljeni od stana. Večina izmed njih se vadi v streljanju s puškami in

strojnicami. Instruirajo te vojake belgijski oficirji. Okolica Wadera je še vedno polna lokalnih prask z italijanskimi predstražami. V Sidamu so se ustanovile nove poljske bolnice, ki pa so jih Abesinci tako skrili ali pa umetno prikrili, da se jih z letala le težko opazi. Na mnogih krajih so italijanske čete že zgradile mostove preko Ganale Doria, ki je zelo narasla radi deževja. Abesinskim četam je zapovedano, da italijanskih pionirjev pri delu ne smejo nadlegovati iz tehničnih in strateških ozirov, ki bi jih v slučaju prodora nutili zgrajeni mostovi abesinski vojski.

Po sestavi nove španske vlade

Madrid, 24. febr. Companys in njegovi tovariši iz prejšnje katalonske avtonomne vlade so danes obiskali predsednika ministrskega sveta Azano. Po tem sestanku je Companys izjavil, da so pri tem izmenjali svoje vtise glede nove vlade. Obiskali so tudi druge članke sedanje vlade. Companys odpušča v torek v Barcelono.

V mestu Pueblo del Rio je neki fašist napadel svoje politične nasprotnike in oddal več revolverjskih strelcev, tako da sta dva ubita. Morilca so aretirali. Tudi v San Juanu je prišlo do spopadov, pri katerih je bila ubita ena oseba.

Minister za notranje posle je izjavil, da se po vsej Španiji vesele zmage nove vlade Azane, posebno pa amnestije. Mnoge manifestacije za vlado dovolj pričajo o tem. Kljub temu, da je manifestacijam prisostvovalo na tisoče prebivalstva, ni nikjer prišlo do resnih incidentov.

Novi vladi je bilo predlagano, da se zopet sprejme v delo one delavce, ki so bili kaznovani radi sodelovanja pri puču 1934.

Huda avtomobilska nesreča

Celje, 27. febr.

Danes ob 9 se je na koncu Ozke ulice dogodila huda avtomobilska nesreča. Trgovski avto, ki ga je vozil sofer Podgornik iz Ipavčeve ulice 10, je privozil po Gosposki ulici in je napravil pred vhodom v Ozko ulico nekoliko premajhen zavoj. Zavozil je v trgovca Perča Martinā, ki je baš šel po tej ulici. Kakor so zdravniki ugotovili, ima Perč zlomljeno levo nogo v gležnju, desno pa precej zmečkano. Dobil pa je tudi druge poškodbe po telesu.

Spremembe občin

Notranji minister dr. Korošec je podpisal tri uredbe o spremembi občin, in sicer uredbo o izločitvi kraja Brezje iz občine Loke in priključitvi k občini Dobrava, uredbo o izločitvi katastrske občine Radmirje iz občine Bočna in priključitvi k občini Ljubno ter uredbo o združitvi občin Rogaška Slatina-zdravilišče in Rogaška Slatina-okolica. Te uredbe so dohile obvezno moč z dnem 23. t. m.

Bajka o bogati Sloveniji

Resolucija banskega sveta ob zaključku zasedanja

Ljubljana, 24. februarja.

V soboto zvečer je bilo zasedanje banskega sveta dravske banovine zaključeno s sprejetjem naslednje značilne resolucije:

Banski svet dravske banovine soglasno pozdravlja, da je v banovinski proračun za 1936/1937 med proračunskimi dohodki zopet vnešena državna dotacija, to tembolj, ker dravska banovina v sedanjih okoliščinah tako dotacijo neobhodno potrebuje. Zaradi izvajanja sankcij proti Italiji je dravska banovina utrpela in še trpi škodo, ki bo postala usodna za njeno gospodarsko življenje, kao ji država v težkem času odreče svojo pomoč. Zato je banski svet trdno uverjen, da bo kr. vlada odobrila državno dotacijo, predvideno v banovinskem proračunu.

Banski svet nadalje prosi gospoda

banā, da v imenu vse dravske banovine predoči kr. vladi dejstvo, da državna uprava dolguje javnim bolnicam v dravski banovini na povračilu oskrbnih stroškov, ki po zakonu o bolnicah obremenjujejo državno blagajno, preko 5 milijonov dinarjev, zaradi česar so prišle te bolnice v naravnost obupno in nevzdržno stanje. Prebivalstvo dravske banovine ne more razumeti, da propadajo njene najvažnejše in najpotrebnejše socialne ustanove zato, ker se jim po zakonskih odredbah dolgovane vsote ne izplačujejo.

Pri tej priliki opozarja banski svet, da v proračunskih dvanajstlinah za leto 1935—1936 ni bila predvidena anuiteta za Trgovsko akademijo v Ljubljani, za katere redno plačevanje se je bila kr. vlada obvezala. Tudi v tem dejstvu vidi banski svet enostransko zapostavljanje dravske ba-

novine in njenih potreb. Banski svet je uverjen, da bo kr. vlada pridržano anuiteto nadomestila in v bodoče redno nakazovala zagotovljene anuitete.

Končno mora banski svet odločno zavrniti trditve, s katero se menda utemeljuje zapostavljanje dravske banovine, da je namreč Slovenija bogata dežela. Dravska banovina je v agrarnem pogledu pasivna, in mora ta nedostatek nadomeščati s trdim delom v obrti in industriji. Da je morada zunanje lice Slovenije zaradi splošne šolske naobrazbe naroda, zaradi njegove marljivosti in rodoljubnosti, zlasti pa zaradi smotrenega delovanja samoupravnih teles Prijaznejše in urejeneje nego je zunanje lice drugih predelov kraljevine, ne sme biti niti povod niti razlog za to, da se dravski banovini ne priznava pravični delež na državnih sredstvih.

SPORT

V nogometnem sportu je bila večeraj že druga nedelja podsveznega tekmovanja. Stala sta si nasproti Hermes in Ilirija.

Igra je potekala fair ter je končala s rezultatom 4 : 0 (1 : 0).

V Mariboru sta pa preizkušala svoje moči Maribor in Železničar. Igra je bila zanimiva ter napeta. Končala je z rezultatom 2 : 0 (0 : 0).

V Celju sta merila svoje moči Celje ter Korotan iz Kranja. Končala sta s rezultatom 2 : 0 (1 : 0). Igra je bila povprečna.

Na splošno pa je Ilirija izgubila štiri točke pri tem tekmovanju. Maribor se obetajo dobre šanse, Celje bo pa moralo biti v Kranju zelo previdno, da si obdrži dobre položaje.

Rezultati zunaj po svetu so pa sledeči:

Bask Beograd : FC Mulhouse 5 : 3 (1 : 0).

Nemčija : Španija Barcelona 2 : 1 (1 : 1).

Admira : FAC Dunaj 3 : 2 (1 : 1).

Alessandrina : Triestina (Rim) 0 : 0.

M A L I O G L A S I

Primerno nagrado dobi tisti, ki mi preskrbi karšnokoli

službo v pisarni ali kakšni tovarni. Ponudbe na upravo pod šifro »Nagrada«.

Irgovskim potnikom nudimo postranski zaslužek. Pošljite naslov na upravo »Glas naroda« pod šifro: »Postranski zaslužek«.

Knjigovodja — bilancist, popolnoma samostojen, tudi na kartotečnem (Ruf) sistemu, strokovnjak, vreden in natančen z dolgoletno prakso, želi stalnega nameščenja kjerkoli. Tudi za nekaj ur dnevno. Predpogoj samo solidne in boljše firme. Cenj. ponudbe pod »Sigurnost 251« na upravo lista.

Iščemo oskrbnika za majhno gospodarsko posestvo. Oskrbovanje vrta in varstvo hiše. Dam pristoje stanovanje v posebni hišici z vrtom. (Ugodno za vpokojenca). Naslov v upravi lista.

GOSPODIČNO prejemem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glas naroda«.

Zložljivo mizo 2 m dolgo, 1 m široko prodam. Prikladna za tapetnika, krojača ali gostilno. Naslov v upravi.

Pisalni stroj rabljen, toda v dobrem stanju kupim. - Ponudbe z navedbo znamke in ceno na upravo lista pod »Pistoj 350«.

Ženitve in mojitve boljših krogov posredujemo najsteneje Razpošiljamo informativne propekte proti predplačilu Din 10.— v poštinih znamkah — diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj propekte! »Rezor« Zagreb — pošta 3

Kranilne knjižice prodate ali kupite najbolje potem moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 38-10

38-35

je številka, katero pokličite pri naročanju svojih

oglasov

»Glasu naroda«

Planica

Priprave v Planici gredo marljivo svojo pot naprej. Točno 8. marca bodo velike mednarodne skakalne tekme. Skakalnica bo dopuščala skoke nad sto metrov. Računa se z udeležbo preko 20.000 ljudi. Fis je sedaj uvrstila to skakalnico v drugi red, to se pravi, da dovoljuje skoke nad 80 metrov. Zanesljivo pričakujejo nov svetovni rekord v skoku.

FIS v Inomostu

Kljub temu, da so na skakalnico navozili več vagonov snega, ga je topli jug precej stopil in so zato morali tekmovanje prenesti na skakalnico v Seefelds. Z Dunaja so pripeljali štiri vagone drakarjev.

Rezultati so bili v glavnem sledeči: Birger Ruud 62, 65, 68, 346,6, Kolterud 61, 61,5, 61, 326,8, Siegmund Ruud 61, 58,5, 61, 333, Rieger 62, 54,5, 58,5, 325,2.

No, kaj dela Andulka? Dom hrepenenja, dom hinavščine, dom sreče

Ljubljana, 23. februarja. Snoči je šla zmagovalno preko našega odra revialna opereta Čeha Jaromira Weinbergerja: »A propos, kaj dela Andulka?« Gledališče je bilo razprodano, publika naklonjena, delo sprejeto z velikim odobravanjem.

»Andulka« je revialna opereta. Njeno težišče so plesi in dekorativna sredstva. Tekst sta spisala B. Polach in J. Zalman. Dejanje operete se razvija med periferijo in blaziranimi, hinavskimi meščani. Razdeljeno je v tri dele: v dom hrepenenja, v dom hinavščine in v dom sreče; vsak del pa je sestavljen iz več slik, ki jih je skupno 13. Simpatične libretistov so na strani periferije, ki s svojo junakinja Andulko zmaga in »podjarmi« meščanske hipokrite — bogataše.

Weinberger pa je dal vsemu dejanju jazzov ritem, lahko, slagersko glasbo — s prevladovanjem živahnega foxtrota. Vendar pa se ta njena tudi najmodernejša glasba naslanja na melodiko češke in slovaške narodne pesmi. Za našo uprizoritev je kapelnik Josip Raha, ki je bil snoči deležen prav toplega priznanja, zložil štiri plesne, ki jih je vložil v opereto: sezonski salonski (španski) »Carioca«, foxtrot »Igralne karte«, »Tango« in groteskni »Rusko-turški ples«. Pri snočnji predstavi je iz prijaznosti sodeloval tudi Slovenski vokalni kvintet, ki je tako odlično odpele znano »Teče voda...«, da je občinstvo zahtevalo ponovitev, kvintet pa je rajši še eno pesem dodal, ki jo je prav tako dovršeno odpele.

Aplavz pri odprti sceni je žela zlasti igšč. V. Smerkolova, ki je morala ponoviti od g. Rahe vloženi tango. Ponavljala sta tudi g. Rakarjeva in g. Zupan posrečeni rusko-turški ples, ki je vzbudil salve smeha. Vžgal je tudi španski ples »Carioca«.

Sploh pa so se vsi nastopajoči — Poličeva kot Andulka, Peček, Rus, Bratina, Cankarjeva itd. — potrudili da bi čim več doprinesli k skupnemu uspehu, ki je bil popoln.

Teta Meta

Otroški kotichek

Majdina lepopisnica

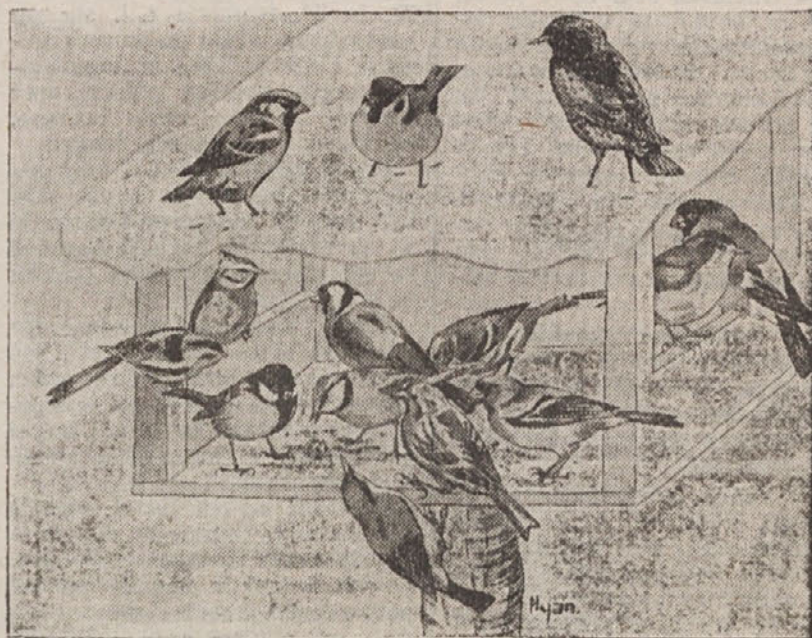
Takole se je postavila mala Majdica. Bila je v šoli zmeraj med prvimi, navadno pa celo prva in najboljša učenka. Zajemala pa je modrost prvega razreda osnovne šole. Kaj mislite, to ni šala!

Kadar malim učenjakom in učenjakinjam ni šlo kaj v glavo, je gospodična učiteljica imela navedo reči:

Nežna beseda ni dosegla nikakega učinka. Majdica je še bolj grenko zajokala.

»Pa zakaj vendar tako jokaš?« jo poboža učiteljica po laseh.

»Oh, sveti Miklavž, ki vendar vse ve, mi je prinesel tale zvezek in sem se zato prav posebno potrudila, da bi lepo napisala nalogo. Vi pa sedaj pravite, da zvezek ni pravi. Le kako je to mogoče? Saj vendar sveti Mi-

Cepprav marsikdaj pritisne huda zima, nam le ostanejo vsi tile krilati prijatelji zvesti in se vzlic snegu in mrazu niti pozimi ne poslove od nas. Ali jih kaj poznate? Pišite no teti Meti, koliko pticicam s te slike veste pravilna imena. Imenujte jih lahko tako kakor je v vašem kraju navada

»Oh, Majdica pa vem, da razume.«

In je bilo vselej res. Majdica je razumela in z lahkoto povedala ali ponovila, kar se je drugim zdelo težavno in skoraj nemogoče.

Tudi pisala je lepo. Prav za prav bi moral reči, da je tiskala. Učili so se skrajajo tiskanih črk. Majdine so bile skoraj tako lepo oblikovane kakor one v Abecedniku. Pač in drugih takih medednih »spominov«, ni bilo nikoli v njenih zvezkih. Seveda, saj je imela vedno tudi doma vse lepo v redu in je bila zgodaj navajena na snago.

S posebno vnemo se je lotila dela, ko so začeli v šoli s pisanimi črkami. Res, napisala je tako, da bi človek skoraj ne mogel venjeti. Bija je prepričana, da bo tudi zdaj v šoli prva.

Ko je prišlo lepopisje na vrsto, je s posebnim zadovoljstvom položila zvezek na klop in čakala, kaj poreče gospodična učiteljica, ko pride do nje. Kako pa se je zavzela, ko menadoma zasliši:

»Majdica, ti boš morala nalogo še enkrat napisati. Ta zvezek ni pravi. Ali me veš, da morate imeti vsi enake zvezke?«

Majdica je zardela. Kar zameglilo se ji je pred očmi, pa se je stisnila v klop in bridko zajokala.

»Čemu pa jokaš, Majdica? Saj ti nisem rekla nič hudega. Tudi napisala si lepo, samo zvezek ni pravi.«

klavž ve, kakšnih zvezkov potrebujemo.«

Po razredu se je razlegel poreden smeh, gospodična pa je Majdico pobožala še bolj nežno, češ:

»Nikar zato ne jokaj, Majdica. Sveti Miklavž seveda ve, kakšne zvezke moramo imeti v šoli. Tebi pa, ki si tako pridna, je prinesel tegale prav posebej, da bi se doma vežbala. Saj svetnik ve, kakšna pridna deklica si ti, pa ti hoče pomagati, da bi imela res najlepšo pisavo. Za vežbanje doma torej le obdrži tale zvezek, za šolo pa dobiš pri meni novega, kakršni so predpisani sedaj.«

In gospodična učiteljica je stopila k omari in prinesla Majdici čisto nov zvezek.

Draga teta Meta!

Kako se ti godi? Ali si zdrava? Tudi jaz sem Tvoje ime za zmanjšala po »Glasu«. A sedaj si prišla zopet na dan. Zato te prosim, da v prihodnjem otroškem kotichek objaviš še kakšno tako nalogo.

Prav priručno Te pozdravlja Majdica Križman, učenka os. šole. Tržič I, p. Struge na Dolenjskem.

Draga Marica!

Veseli me, da sva se spet našli v kotichek. Moje zdravje je zdaj že spet korenito. Upam, da bom v prihodnje bolj junaško kljubovala boleznim. Če me ne zadene kakšna nesreča, objavim kmalu novo nalogo. Dotlej se pa večkrat spominim

tete Meto.